

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH
HUMORÍSTICH, IL·LUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims.

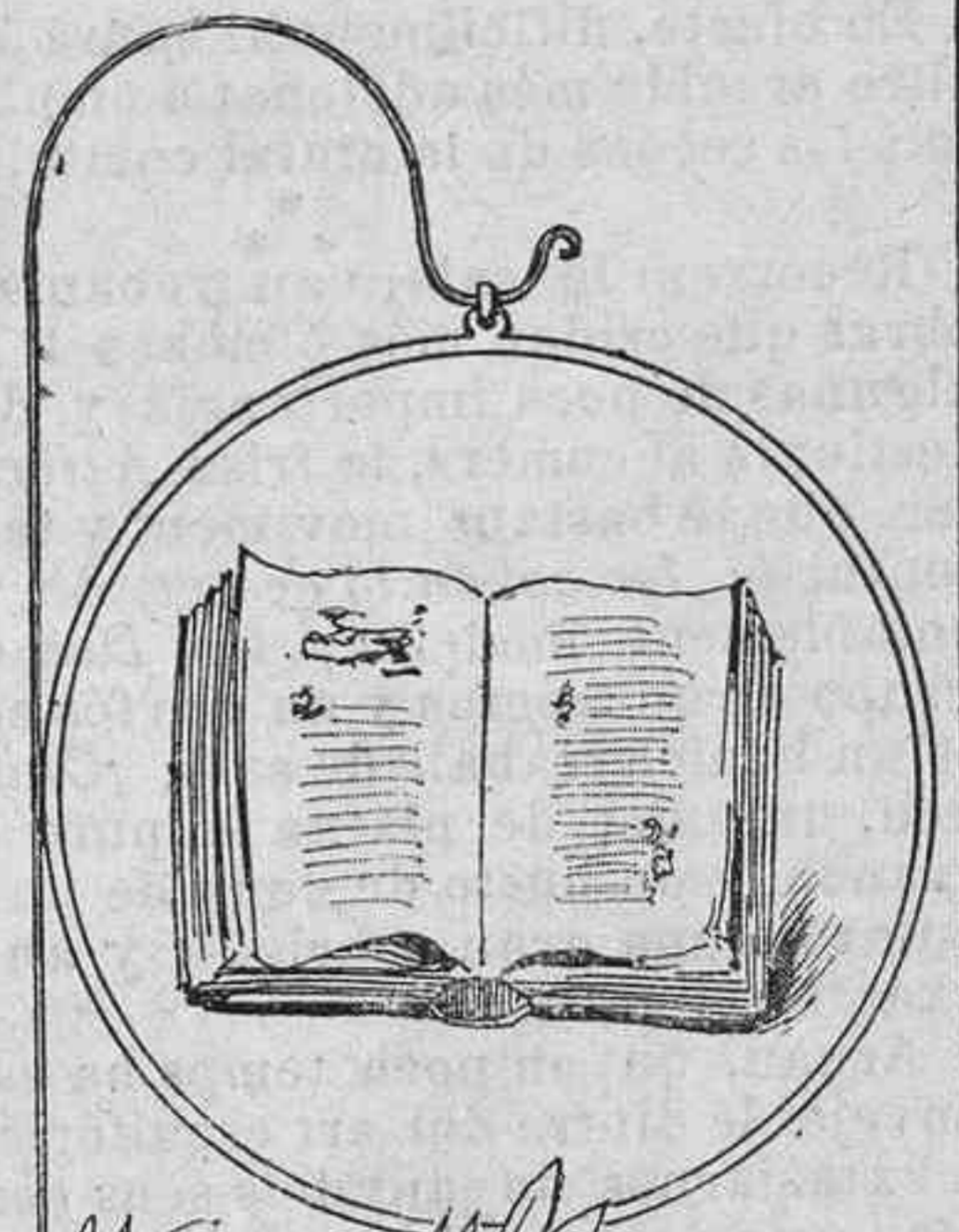
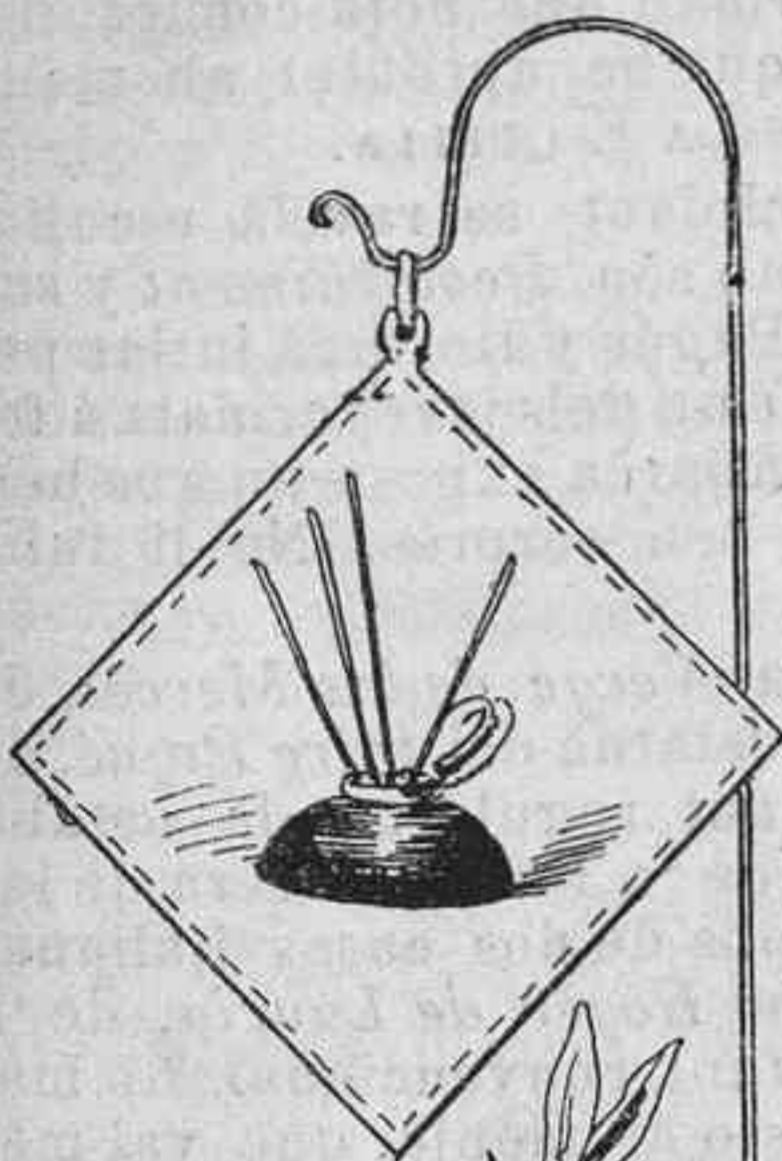
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

G. GOMEZ DE AVELLANEDA.

—
¿Qui no coneix lo seu nom?
Fou la *Safo* americana,
la més insigne poetisa
que ha dat la terra cubana.

EXPOSICIÓ DE BELLAS ARTS.

V Y ÚLTIM.—ESCULTURA.

Catalunya es, dintre d'Espanya, la terra dels escultors. No obstant, no tots los escultors catalans han concorregut á la Exposició del Parch, y no tots los que hi son hi tenen obras novas. ¡Quants coneguts se troban al pas, al recórrer la immensa sala! Comensant per la colossal Verge de las Mercés, de 'n Sala, que sembla portar la batuta en aquell concert artistich, continuant pèl *Cristo jacent*, de 'n Vallmitjana, qu' es una obra de mèrit verdader, y acabant pèls bustos en bronze de 'n Reynés *Altives* y *Cabeza á pájaros*, modelats ab un primor extraordinari, pujan á un número considerable las obras escultóricas que ja se 'ns havian donat á coneixer en anteriors concursos ó bè en lo Saló Parés.

Tambè 'ls escultors s' han recordat dels companys que ja no pertanyen al mon dels vius. L' incomparable Nobas hi tè un número d' obras que no baixan de 25, entre altrás lo *Torero moribundo*, que sempre brillará com una escultura magistral; l' infortunat Gamot un busto de manola y un moro fent oració, modelat ab un primor extraordinari, y 'l genial Oms lo deliciós grupo *L primer pas*, que representa una mare enseyant de caminar al seu fillet, qu' es un portento d' expressió y de gracia.

Lo busto de D. Francisco de P. Rius y Tauler, de 'n Carbonell, ocupa un pedestal que s' aixeca al bell mitj de un jardinet.

—Aquest jardinet es simbólich—me deya un amich que m' acompanyava en l' excursió á través de la secció de escultura.

En efecte, difícilment hi haurá á Barcelona un altre arcalde més aficionat á omplir de jardinets tots los recóns de la ciutat comtal.

* *

Recorrent la sala, van trobantse al pas, com obras que cridan més ó menos l' atenció, entre algunas de poca importancia y diversos barros destinats al comers, lo friso *Atila*, de 'n Rebarter, que tè bastant moviment y també bastanta confusió; *Ismael en lo desert*, de 'n Claramunt, notablement modelat; *Un Duo* de Alcoverro, grupo de un trompa y un gos fós en bronze y qu' es un bonich treball de saló; *¡Chist!* de 'n Vancell, un pillet de platxa á punt de agafar un cranch, y un busto de dona de 'n Llimona, executat ab una gran sobrietat y ab un sentiment exacte del natural.

Arnau, qu' en poch temps ha escalat un lloch envejable dintre del art escultórich, 'ns convida á extasiarnos davant dels seus escolans, una de las joyas del actual concurs, y 'ns fa admirar lo seu talent en són baix relleu *Traslació dels restos de santa Eulalia*, que tè fragments de primer ordre, no menos que la pastositat del seu cisell en lo retrato del fill del marquès de Olérdola. Arnau anirá lluny.

Parera 'ns torna á posar davant dels ulls són elegant *Sant Joan Baptista*, y en un altre lloch del saló sa *Recompensa del treball*, grupo molt bèn sentit que ja tinguerem ocasió de encomiar quan aparegué per primera volta en lo Saló Parés.

Tasso emula als escultors italiáns que cultivan la nota de la gracia. Apart de sos bèn acabats retratos, entre 'ls quals n' hi ha un en forma de medalló, molt notable, exposa *Sant Joan en la*

professó, un nen vestit de sant Joan, que per haverse cansat, lo seu acompanyant ha de portarlo á coll, mentres lo bé se li enreda per entre las camas; y exposa ademés un bronze molt picaresch, titulat *Senza uccello! poverino*: un nen que plora perque l' aucell li ha fugit de la gabia.

Un mallorqui deya:—Es bergant diu que no tè aucey y se li veu es pardall...

Lo sacrifici de sant Lluís Gonzaga es una nota que vol ser mistica y resulta mústiga: la *Odalisca*, de Atché, es brillant; Montserrat se fa notar com un dels joves que caminan per mestres ab són grupo *Desamparados*, plè de sentiment, y ab són busto *L' avi*, plè de caràcter. Torném á trobar al Atché, ab són busto de D. Jaume 'l Conquistador, que dóna més idea del temperament vigorós del artista, que del verdader caràcter del célebre monarca de la casa aragonesa; Ghilioni ab dos tipos del teatro catalá, mostra sas notables aptituts, y Agapito Vallmitjana 'ns convida á pararnos un moment davant de la imatge en fusta de *Sant Joan de la Creu*, portant un nen escrofulós en brassos, l' única obra nova que ha dut á l' actual exposició, digna de figurar al costat de las bonas que hajan esculpit los antichs mestres de la vella escola espanyola que ennobliren las antigüas catedrals ab sos portentos.

Un *David*, de Borrás, que va fer lo miracle de tirar un cop de pedra á Goliath, sent manco dels dos brassos, es una figura de rostre expressiu: la *Venus*, de Sarti era l' encant dels soldats que visitavan l' Exposició, y casi de ningú més; *Lo pintor Viladomat*, de 'n Montserrat, está modelat ab garbo, y la *Formiga*, de 'n Campeny, es una de las bonas estatuas del concurs. Campeny tè ademés espargits per la sala algún retrato y primorosos bustos femenins. Una *Colombina* y un retrato de D. Victor Balaguer, reunits l' un al costat de l' altre, forman una nota cómica, deguda á la casualitat, que ha aprofitat ab molta gracia 'l dibuixant de LA ESQUELLA.

Blay, un jove principiant, se revela escultor de notables qualitats ab són *Remordiment* y són busto *Del meu poble*; Pagés y Horta, á jutjar per són *Descanso*, es també un dels joves cridats á fer carrera; Vallmitjana Abarca exposa un gos hermosíssim, intel·ligent, ben sorprés. No li falta sino lladrar.

Als dos costats de la *Verge de las Mercés*, de Sala, s' hi destacan l' estatua del *Pare Piqué*, de Alcoverro, qu' es bastant regular, y la notabilíssima de *Jovellanos*, de 'n Fuxá: darrera de las botigas de reproduccions de dos casas italianas s' hi veu l' estatua de *Roger de Lauria*, de 'n Ferrer, qu' es algún tant convencional. Lo mateix autor hi tè un busto de monja, que val més que l' estatua. L' *Atila*, de 'n Talarn, encare que resulta barroch, es molt briós: l' *Anyoransa*, de Carcassó, está expressada per una filadora que no fila: lo mateix autor exposa ademés un baix relleu y dos bustos; en Clarassó exposa la *Viuda*, una figura molt realista, la *Sedució*, busto ja conegut, y un *Borratxo*, que també era vist; Vancells, tres notables retratos; y Pagés Serratosa, la *Madona de Ripoll*, inspirada en lo quadro d' Enrich Serra.

Ab aixó y ab la Verge y 'l busto del marquès de *Serraulo*, de 'n Rodó; *Un pastor atrevido*, de 'n Pastor y Valseco, y *Esperando al cura*, de 'n Cardona, hauria acabat la ressenya dels escultors de la terra, si no quedés per citar lo *Bonjour*, de 'n Carbonell, qu' es una nota molt jo-

EXPOSICIÓ DE BELLAS ARTS.—ESCULTURA.

yosa, y la *Medea*, de Atché, plena de vigor; pero exageradament romántica.

* * *
Dels estrangers es poch lo que pot citarse. La majoria dels italiàns han enviat estàtuas de comers; y dels francesos se distingeixen Hirón ab sòn busto *Le Bleuët*, y Puech ab sòn *Sant Antoni de Padua*.

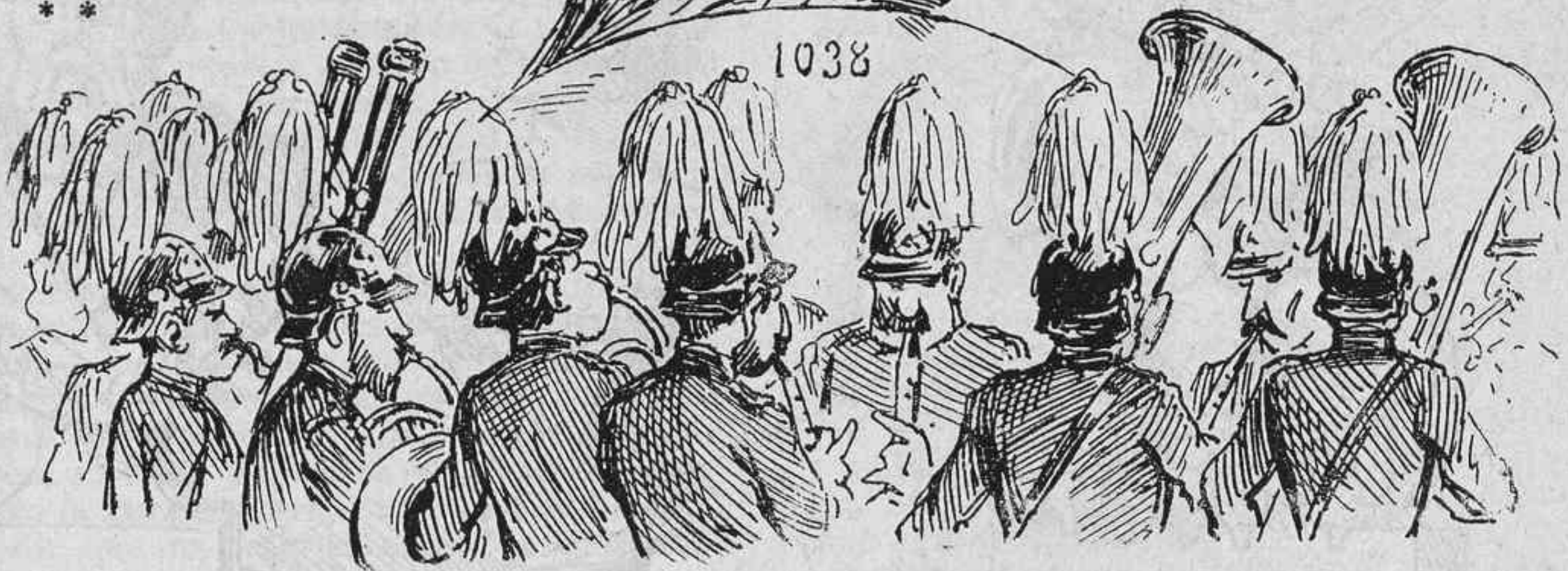
* * *
¡Ah! Me 'n descuidava. Precisament passava de llarch algunas obras de talla, que si no son las que valen més, son las que més costan, ó á lo menos aquellas per las quals l' autor ne demana una cantitat més grossa. Lo Sr. Baró y Servat exposa lo següent, segóns lo catálech:

	Pesetas
<i>Túnel de S. Go-</i>	
<i>tardo.</i>	150 000
<i>Casa muer'a.</i>	40,000
<i>Paisaje.</i>	25,000
<i>Paisaje.</i>	25,000
TOTAL.	240,000

O siga una fortuna. Com hi ha món voldria ser millonari per fer un punt d' home. Compraria las quatre maravellas del Sr. Baró y Servat, y al primer día d' hivern que 'l fret se deixés sentir, las tiraria á la xamaneya, no més que pèl gust de poder dir:

—Avuy m' hi escalfat las mans ab 48,000 duros de llenya.

* * *

SALA (1038).—La Verge de la Mercé dirigint la Banda municipal.

Si la Revista no s' hagués allargat tant y la Exposició no estigués próxima á la clausura, encare podriam parlar de la secció de arquitectura, grabats y arts decorativas, en la qual hi ha també alguna cosa digna de ser vista.

Me concretaré á recomenarlos dos traballs: lo plan de urbanisació de la *Fransa xica*, degut al intel·ligent arquitecte Sr. Amargós, y 'ls notabilíssims planos arquitectònichs de M. Marcel, *Hôtel de Bourghervalde*.

Es de lo millor qu' hem vist en aquest gènero. Y ara perdoni 'l lector que durant tantas semanas haja deixat en suspens la mèvas crònics festivas, tenint en compte que 'ls artistas que ab tanta brillantès han realisat la *Exposició de Bel·las Arts*, mereixian aquesta mostra de consideració que ha volgut pagarlos LA ESQUELLA DE LA TORRATXA, ab la intermediació del seu carinyós amich y sincer admirador,

P. DEL O.

GALERIA DE RETRATOS AL NATURAL.

I.

LA TAFANERA.

En l' àlbum de món amich en J. M.ª Bernis.

SONET.

De 'ls pisos dels vehins jamay n' es fora,
tafanejant si tènem ó no tènem;
de tots la vida sab, d' ahont provenen,
si son casats... ó no, tot ho olora.

Sab si una sogra, bè viu ab sa nora;
sab los que beuhen ví, de quant lo prenen,
si per estolviar, lo llum no encenen
y si van á dormir molt tart ó d' hora.

De tot dòna rahó *la tafanera*
dels pisos, lo quin es més visitable,
si 'ls mobles son dolents, bruta la ayguera,
si no l' escombran may, y 'l més probable
es que qui veji 'l seu, de cap manera
sabrà si alló es un pis ó bé un estable.

DOMINGO BARTRINA.

LA NIT DE SANT JOAN.

Lo qu' es aquest any, l' Arciseta está resolta á sortir de duptes. Vol, necessita, es indispensable que sábiga quin ha de ser lo seu porvenir, y ha pres totas las midas pera que no li succeheixi lo que li va passar l' altre any.

¡Quin disgust, pobra xicota! Ella s' havia ja preparat los tres ous corresponents; tenia á punt la copa plena d' aygua cristalina, estava ab l' oído alerta esperant que toquessin las dotze campanadas de mitja nit... y en lo moment en que anava á realisar la solemne operació, quan las dotze horas sonavan, un ou li va caure per terra, la copa d' aygua se li va volcar y tots los seus afanys y cuydados van venir á resultar inútils.

¡Ah! No li passarà aixó aquesta vegada. Ha jurat no atolondrarse y guardar tota la serenitat que l' acte requereix, y á més fa la cabalística operació per partida triple: ab los ous, ab los escardots y ab las favas.

Entre ella y sa mare s' ho han combinat tot; pero la idea es de la noya.

—¿Sab qué pensava jo?—va dir aquesta á l' autora dels seus dias:—que aixó de refiarse únicament d' una probatura no es gayre convenient, sobre tot tractantse d' una experimentació que no més pot ferse una vegada al any.

—¿Donchs cóm vols arreglarho?

—Fent á un mateix temps totas tres cosas...

—Mirá que aixó si no 's fa mentres tocan las dotze no val...

—¡Oh! ¿que 's creu que ab l' estona de tocar dotze campanadas no 's pot enllestir tot? Ademés, vosté ja m' ajudarà.

EXPOSICIÓ DE BELLAS ARTS.—ESCULTURA.

RIERA CASANOVAS (1035).—Un renech escultòrich, ó l' alegría plástica dels ulls de poll.

CAMPENY (934 y 932).

Ella:—Anímis, D. Víctor.

Ell:—Déjame mujer... A la meva edat no estich per broma.

EXPOSICIÓ DE BELLAS ARTS — ESCULTURA.

ATCHE (905) — Una dida atacada de mal de Sant Pau.

—Tant com vulguis, mentres la méva intervenció no puga perjudicarte...

—Nó; no haurá de fer sinó trencar los ous y anármels donant: lo demés ja m'ho arreglaré jo.—

L' Arciseta, com á tenir promés oficial no 'n té; pero en honor de la veritat s' ha de dir que hi ha tres joves que ab més ó menos persistencia li tiran piropos y li dirigeixen miradetas b' instant incendiarias.

L' un es lo fill del amo de la casa: un jove guapo, estudiant de lleys, rich.

L' altre es lo qui porta 'ls llibres d' un magatzém de drogas que hi ha dugas portas més avall de casa sèva: no es rich ni es pobre; una mitjanía que faria de bon arreplegar.

Lo darrer si qu' es un *pelón* en tota la extensió de la paraula: es l' ataconador de la escala de casa sèva.

Pero l' Arciseta pensa, ab moltíssima rahó:

—Una pobra no pot esperansar gran cosa. Si logrés casarme ab lo fill del amo, magnífich; si aquest no fós per mí y 'm demanés lo tenedor de llibres, Déu n' hi doret; y si cap dels dos se determinés á pèndrem per dòna... bon goig si podia arreplegar lo sabater del portal.—

La vigília de Sant Joan, després de sopar, la noya comensa á arreglar metòdicament las sèvas cosas.

Agafa tres favas: ne pela una del tot, un' altra fins la meytat y deixa l' altra ab la pell sencera.

—¿Veu?—diu á sa mare, qu' está presenciant embadalida, los preparatius:—si surt la pelada, 'm casaré ab lo sabateret; si arreplego la de mitja pell, seré pèl dependent del magatzém, y si 'm toca la fava sencera, llavors, no hi ha més. voldrà dir que m' haig de casar ab lo fill del amo. Tingui, vaji al mèu quarto y tiri vosté mateixa las tres favas sota 'l llit.—

Feta aquesta delicada operació, engipona 'ls escardots: talla las flors á tots tres y ab una agulla de cap á cada hu, hi clava respectivament los paperets portant cada qual lo nom de un dels candidats.

—L' escardot que floreixi —diu l' Arciseta— se-

rá 'l que porti 'l nom del que ha de casarse ab mi. Tingui... ¿ahónt las ha tiradas las favas?

—Sota 'l cap del llit—respon sa mare.

—Pues los escardots déixils als peus.—

L' arreglo dels tres ous es més senzill. Prepara la copa d' aygua, posa 'ls ous, dintre d' una panereta, sobre la taula, pera evitar que rodolin y n' hi caygui algun com l' any passat, y espera resignadament que arribi l' hora clàssica, la campanada repartidora de infortunis y felicitats.

¡Nang! ¡nang! ¡nang!... Ja sonan lis dotze...

—¡Viogan los ous!—cria l' Arciseta.

Sa mare 'ls hi entrega trencats y la noya tira las tres claras dintre de la copa d' aygua. Corra i immediatament al sèu quarto, palpa sota la capsalera del llit y arreplega

una fava; se dirigeix als peus y recull presurosa 'ls tres escardots...

En aquell moment acaba de tocar la derrera campanada. La operació ha anat bé: tot s' ha

EXPOSICIÓ DE BELLAS ARTS.—ESCULTURA.

Oms (sense número).—Un pobre prèu esgarrat fentse gratar per un aucell.

realisat dintre del espay que marca 'l toch de las dotze horas...

—Per aquest cantó estich tranquila—diu l' Arciseta:—no hi fet cap trampa ni m' hi retrasat gens...

—¿Y 'l resultat?—murmura la mare, ansiosa:—¡veyám, veyám, cóm ha anat aixó!

—Examinémho ab calma y no 'ns esbalotém.— Primer miran la fava que ha cullit.

—¡Es la que tè tota la pell!—diu la noya ab alegria:—¡m casaré ab lo fill del amo!

Després passen revista als escardots.

—¿Quin ha florit?—pregunta la mare.

—¡Ah! Miri... lo que porta 'l nom de 'n Ceferino... ¡M' haig de casar ab lo sabater!—

L' Arciseta comensa á posarse de mal humor.

—Veyám la copa—diu, abrigant encara una esperansa.

Mira la combinació que las tres claras forman dintre del aygua... y 's queda tota motxa, pensativa, freda...

—¿Qué hi veus?—pregunta sa mare.

—Repari: hi ha com una Mare de Dèu á mitj vestir... ¿Qui ho entén aixó?—

Segueix un rato de silenci. L' Arciseta está á punt de rompre á plorar.

—Noya—diu sa mare repentinament:—me sembla que la cosa no pot ser més clara. Las favas diuhen que t' has de casar ab un rich, los escardots declaran que t' has de casar ab un pobre y la copa demostra que t' quedarás per vestir Mares de Dèu... ¿No trobas que, fet y fet, una cosa ó altra ha de ser veritat?

A. MARCH.

LOS PANTALONS DE L' ENRICH.

(Histórich.)

Lloch de la escena: una cambra;
personatjes: l' Enriquet,
jove de molt bonas prendas,
bastant rich y molt guapet;
y Juanita, una xicota
lo més bonich que ha fet Dèu.
Son dos nuvis que aquell dia
s' han casat á la Mercé.

Al donar comens la escena
entran los dos de brasset
y, un cop dins, l' Enrich s' assenta
y sens dir ré á sa muller,
comensa per despullarse,
dihent aixís que ho ha fet:

—Noya, ¿veus aquestas calsas?
—¡Ja ho crech, Enrich, que las veig!
—Pósatelas, donchs, t' ho prego.
—¿Y ara, Enrich, que perts lo seny?
—No perdo 'l seny, no, Juanita;
fés lo que t' mano y callém,
—¡Doncas no ho vull!

—¡Créume, fesho!

—Ja t' he dit que no ho vull fer.
—¿No vols posarte las calsas?
—¡No y no! No insisteixis, més.
—Está molt bè, no t' enfadis;
y ara escolta 'l mèu concell:
No vols posarte las calsas
y jo n' estich molt content;
mes, sápigaho, mentres visca,
las calsas jo las duré;
jo seré l' amo de casa,
jo faré lo que voldré
y obraré com me convinga,

sens faltar á mos debers;
en fi, Juanita, aquí á casa
solament jo manaré,
y si intentas algún dia
fer lo que ara no vols fer,
y las calsas que 'm rebutxas
posártelas may pretents,
ab una vara de freixa
los ossos te trencaré.

La cambra quedá á las foscas
y tan sols als poch moments
lo silenci interrompia
lo dols esclat d' algún bes.

JAPET DE L' ORGA.

Masnou, 14 juny.

VERDURA.

¡Adiós gloria de Edison! ¡bona nit fama adquirida! ¡abur reputació d' immortal!

Ara s' ha averiguat que las maravellosas invencions del fisich de Menlo-Parck son degudas no al seu talent, sino al seu régimen alimentici.

Si Edison menjés bifechs, llonzas, llomillo y pollastre rostit, sería un paysá qualsevol, un geni á l' altura de 'n Cos Gayon ó en Fabié. No tindriam llavors lo fonógrafo, ni la llum eléctrica, ni 'l micrófono, ni 'l aereófono, ni tota aquesta serie de fonos de que avuy disfruta 'l género humá.

Pero Edison no tasta may carn; es vegetariá, y á la alimentació de verduras deu la penetració y la poderosa inventiva que li ha fet trobar tants y tan admirables progressos.

Un diari dels Estats-Units ho ha descubert, y desde aquest moment la fama del popular inventor ha baixat lo menos deu graus.

Perque es lo que la gent diu:

—Si las bledas, lo bróquil y 'ls espinachs es lo que li ha fet tenir tant hermosas ideas, ¿de qui es lo mérit? ¿De l' Edison? No, senyors; dels espinachs, de las bledas y del bróquil—

A horas d' ara ja hi ha una pila de nort-americanos que han tirat enlayre las graellas y l' ast, y 's dedican exclusivament á recullir cebas, naps, rabes y escalunyas y demés exemplars del regne vegetal.

—¡Visca la verdura!—diu que cridan los yankees.—

D' aquesta feta las patatas han pujat de tal modo, que avuy val més una lliura d' aquests tubérculs que no pas un bè de cinch arrobas.

A Espanya també comensa á fer prossélits la doctrina vegetariana.

Conech una senyora que al enterarse de las noticias arribadas del Nort América, va cridar al seu fill, un noyet de vuit anys que mostra molta disposició per llegir y per coleccionar sellos.

—Caimitu—va dirli:—desde avuy no menjarás més carn.

—¿Y donchs qué? ¿peix?

—No, fillet: verdura, res més que verdura. Lo vert es l' aliment que desperta la inteligencia y eleva 'ls homes á las més altas posiciones.

—¿Y no podré menjar ni confitura?

—No.

—¿Ni carmetlos?

—Vert, vert, no més vert.—

Y desde aquell dia, cada tarde treu lo noy á

fora, y l' obliga á pasturar pels camps d' aquests encontorns.

La bona senyora 's figura que dintre del gènero vert, no pot haverhi res tan sá y alimentici com l' aufals.

Vels'hi aquí las conseqüencias d' haber fet públich lo sistema de vida de Edison.

Per cert—tornant á aquest senyor —que ara m' acut una idea.

Es ja sapigut que 'l famós fisich ha guanyat ab los seus invents una pila de milions.

¿No seria just y equitatiu que 'ls hi fessin tornar, ara que s' ha sapigut la causa dels seus descubriments?

Jo no 'l pagaria ab moneda á un home aixís, sinó únicament ab coronas de llover.

Ja que 'l vert ho fa to', verda ha de ser també la recompensa.

MATÍAS BONAFÉ.

FAM ARTÍSTICA.

A MON BENVOLGUT AMICH EN MODEST PONT.

Diálech que hi recullit al palau de Bellas Arts.

La conversa la sostenen dos pintors molt *afamats*.

—¡Hola, noy! ¿Que no hi tens res?...

—¡Ni ganas!

—¿Per qué?

—Veurás:

com que tinch molts enemichs entre 'ls membres del Jurat,

com tú comprens, no hi volgut exposarme á algú fracás.

—¡Bèn fet, xicot! ¡Molt bèn fet!

—¿Y tú?... ¿Qué hi tens exposat?...

—¿Qué hi tinch, dius? No me ho preguntis, perque lo que m' ha passat,

casi bè faria riure

si no fes casi. . plorar.

Figúrat tú que tenia

ja l' assumpto preparat;

modelo... res més faltava,

pero noy; tot d' un plegat,

va venirme una *cassussa*...

¡Quina carpanta més gran!

¡Quin mal de cor! ¡Quina gana!

ó més bèn dit: ¡Quina fam!

En menos de vint minuts,

puig ni un quart hi vaig estar,

me vaig menjar la modelo...

—¡Qué dius ara!

—La vritat.

—Pero, ¿cóm?

—¿Cóm? Ab patatas.

—¡Recristina!

—Tú ja sabs

que per pintar bodegóns

soch una especialitat...

Anava á pintarne un;

un amich me va deixar

una llebra per modelo,

y jo... me la vaig menjar.

LLUIS SALVADOR.

ACUDITS.

A casa de un naturalista:

—¿Qué se li ofereix?

—Venia á veure si 'm voldria comprar aquest exemplar de petxina.

Lo naturalista, després de mirarla ab alguna detenció:

—Aixó no es cap petxina

—¿No? ¿Donchs qu' es?

—L' unglá de un dit gros de peu.

—¿La gracia de vosté?—van preguntar á n' en Pau, qu' es un home que acredita 'l seu nom y que no sabia ni 'l sentit de la pregunta.

Afortunadament allí havia la seva dona pera treure'l de apuros.

—La seva gracia—digué aquesta—está tota en emborratxarse.

DOMINGO BARTRINA C.

L' amo de una botiga diu al aprenent:

—Noy, vés á dalt y pregunta á n' en Magi qué fá.

Després de una estona l' aprenent torna.

L' amo:—¿Ja has fet lo que t' hi manat?

—Sí, senyor.

—¿Y qué t' ha dit que feya en Magi?

—Oh, no m' ho ha dit pas.

—¿Pero tu no ho has vist?

—Jo sols he vist que feya... 'l sort.

A un subjecte varen preguntarli quina edat tenia, á lo qual vá contestar sense inmutarse:]

—¿Ara? Setanta tres anys.

—Aquesta sí que no passa...—saltá un.

—¡Sí que, amigo, está de broma!...—afegi un según.

—Pero ¿cóm s' explica,—afegi un tercer,—si ni tan sols li apunta un cabell blanch?

—Molt senzill,—contestá l' interpelat,—trenta cinch anys que tenia y trenta sis que n' he fet avuy, vajan contant: á mi 'm sembla que fán setanta tres.

A. RIUS VIDAL.

LLIBRES.

LOS CENT CONCELLS DEL CONCELL DE CENT.

Créguinme á mi que d' aquest llibre n' hi ha un tip, pero es un tip de riure. Potser may han rigut tant; ja 's poden preparar y posarse la má al ventre y descordarse 'l cinturón los que 'n portin.

Va precedit del prólech d' un bibliófil, un tal Joseph María Busca-engrunas, que ja 'ls dich jo que de menudencias 'n conté més qu' un arrós d' aquells de las set *fesomias*. Tot son micás y rebuscaduras, tot son citas, y ditxos, y refráns, per probar que aquests sempre tenen rahó, fins quan no la tenen. ¡Si 'n sab de cosas lo tal Busca-engrunas! Pero de cosas d' aquestas que, com ell diu, son la terragada de la moral, los perdi-góns de la sabiduría. En fi, es un d' aquests sabis que no saben res á forsa de saberho tot, pues que de tot no 'n saben més que alló que no importa á ningú. Pero al fi y al cap passen per uns pous de ciencia, encare que aquesta siga estantissa y mullada com l' humitat dels mateixos (vull dir dels pous, no dels sabis).

Hi veurán luego en lo dit llibret (es á dir, si 'l compran) un prólech del frare que ha escrit los concells, prólech escrit en catalá antich que ja 'ls dich jo que pot anar. Allí explica cóm escrigué las ditas veritats incontestables y cóm lo

Pare Etern li va donar confort y ajuda, recomanantli la paciència y dihentli: *No t' arronsis.*

Després hi han dos oracions á sant Jordi y á sant Jaume, que no podém menos de transcriure'n una perque nostres lectors pugan fèrsen ben bè càrrech. La de sant Jordi diu així, ortografiada en catalá del que ara 's parla:

Sant Jordi, sant Jordi,
vullau que 'us recordi
si aranyes mateu,
que ni han de tan fines
qui filen tranynes
que no les veyeu.

Segueixen los *Cent concells*, y ara vé lo bó. N' hi han per tothom, per pobres y ríchs, per sabis y per ignorants, pèls qu' están alegres y pèls que están tristos, pèls homens y per las donas, y fins pèls mallorquins. Los uns son morals, los altres literaris, los altres financiers. Ni han que versan sobre la religió, com aquell de

Al cap devall d' una anyada
cent picotíns de cibada,
es una cosa enrahonada
per un cabildo.

D' altres son comercials ó, millor dit, financiers, y son capassos de fer la fortuna de qualsevol que tiri per Rostchild, com lo de

Procura tenir dinés,
sigan teus ó dels demés.

D' altres son essencialment militars, com lo de

Mal caminará un soldat
si tè qu' estarse assentat.

D' altres son polítichs ó socials, com los de

Los que agafen los serenos
son gent de poch més ó menos.

Per més que sías poderós,
sempre haurás de fer de cos.

D' altres revelan un profund coneixement de la marina, com aquell de

No tothom que está embarcat
vol dir que ja está ofegat.

Tambè n' hi ha d' artistichs, y no pochs, tals com los de

L' art que no tè religió
poch farà sants de cartró.

Res més lluny del ideal
qu' un Manaya ben formal.

De històrichs ne trobarán, com lo de

Los sabis no están segús
de que 'ls sants menjessin llús;

ó be

L' Historia no diu de Cristo
que hagués encés may cap misto.

En fi, coneixement pràctich de la vida y de las vanitats de las cosas mundanas, com los de

Donas, flors, música, aucells,
qüentos nous, romansos vells.

A casa de Maturrangues
no hi vaijis á buscar gangues.

Si descuidas ton forat,
potsè l' trobarás tapat.

En fi, com demostra 'l senyor Busca-engrunas, en aquest plat tothom hi ha anat á picarhi; totas las coleccions posteriors, desde la de Fra Anselm Turmeda á la de don Pau Milá, totas están plenas de refráns que evidentment han estat trets dels CENT CONCILLS DEL CONCELL DE CENT, escrits

de má de Fra FELIU PIU DE SANT GUIU, *Sant home canonje que feya pessebre*, y aixó que 'ls escrigué ja en lo sigle XIII.

Al final hi trobarán una definició dels *Set pecats capitals* tan ortodoxa, que podria figurar en qualsevol doctrina. Y si no ho volen créure, ja veurán, cómprinlo, no 'ls costará més qu' una pesseta á can López y per tot arreu, y aixó que hi ha uns grabats del temps de la picó, que ja 'ls dich jo que son ben distrets.

Donchs nada, estém entesos, lo compran y jo 'ls hi asseguro un tip de riure, y ben cert que dirán ab mi, alló de *Val més aquí que á cal apotecari.*

P. D. ¡Ah! 'M descuydava de dirlos que lo llibret ha estat imprés *A l' eçtampa de l' Avenç, á can Maçó y Caças, ala porta Ferrisa.*

MOSSÉN BORRA.

A CAU D' ORELLA.

Tu ets la nena més hermosa,
ets talment un angelet,
dons perfums de clavellet,
ets la flor més olorosa.
Tens ullets de blau de cel,
tens lo front de serafi,
lo llabi tens de carmí,
ets nineta món anhel.
Contesta ara que 'l cor frisa
pera saber la vritat,
digam ab ingenuitat:
¿la dus neta la camisa?.

J. MALLOL.

La nit que precedeix á la festa de Sant Joan, solen los teatros celebrar l' animada verbena convertintse en una especie de sucursals de ca 'l Afarta-pobres, donant per pochs diners funcions mónstruos compostas de un sens fi d' actes, y amenisadas en aquells locals que tenen pati, com per exemple 'l *Tivoli y Novedats*, ab castells de fochs artificials, que contribuheixen á aumentar l' animació y la varietat.

Aquest any ha sigut com los demés, y si be al Parch se celebrava la Kermesse, Barcelona es tan gran y la nit de Sant Joan tan animada, que hi ha hagut gent per tot.

Clavé tenia rahó:

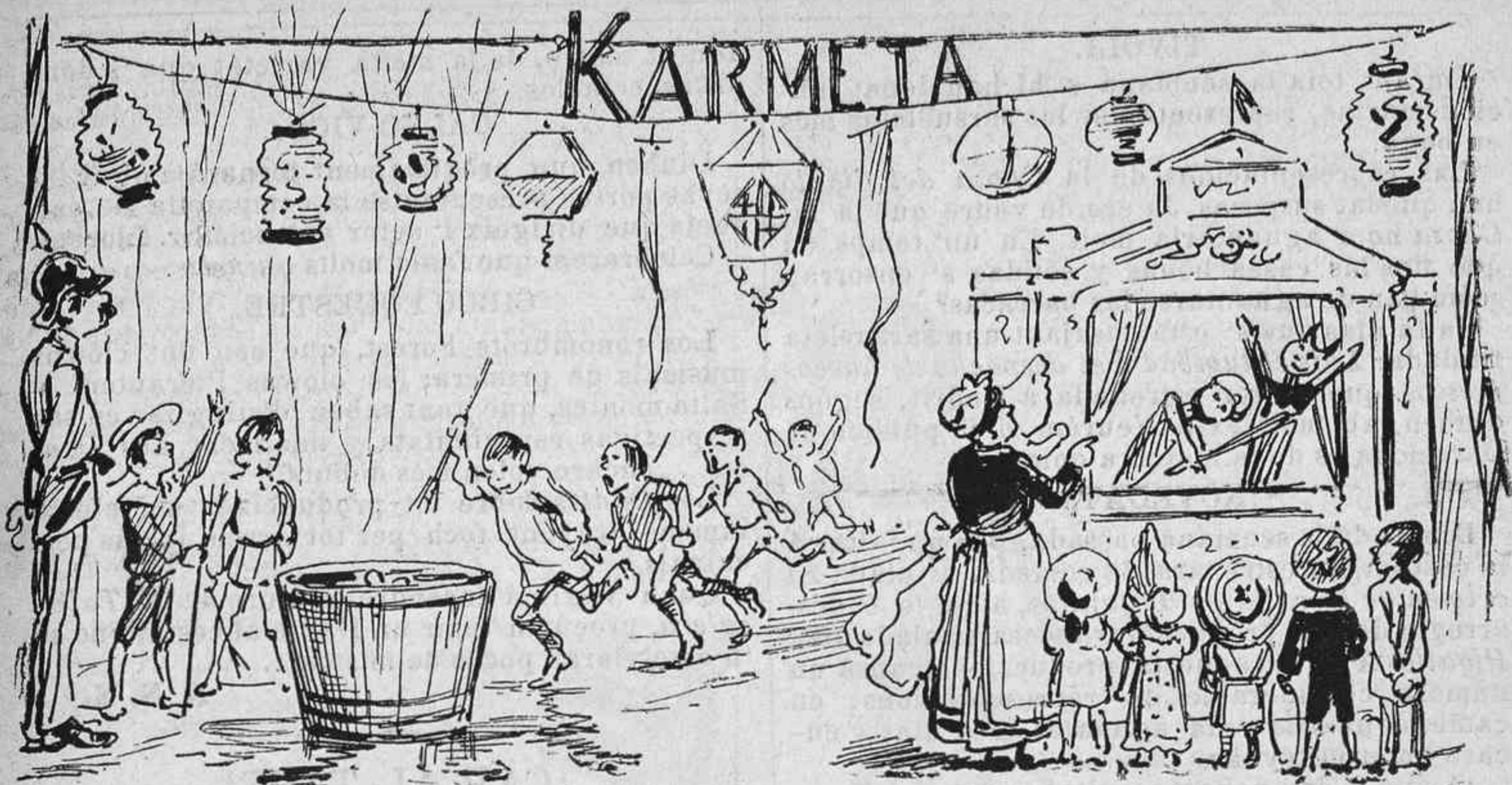
«Noche magnífica,
noche sin par:
bella es la vispera
del buen San Juan.»

Y ara passém revista:

CIRCO.

Hi funciona una companyia de pantomima que no he tingut encare ocasió de anar á veure.

¡Pobre teatro del carrer de Montserrat! Al hivern no pot alsarse; ¿cóm ha de lograrho en l' época de las calors?

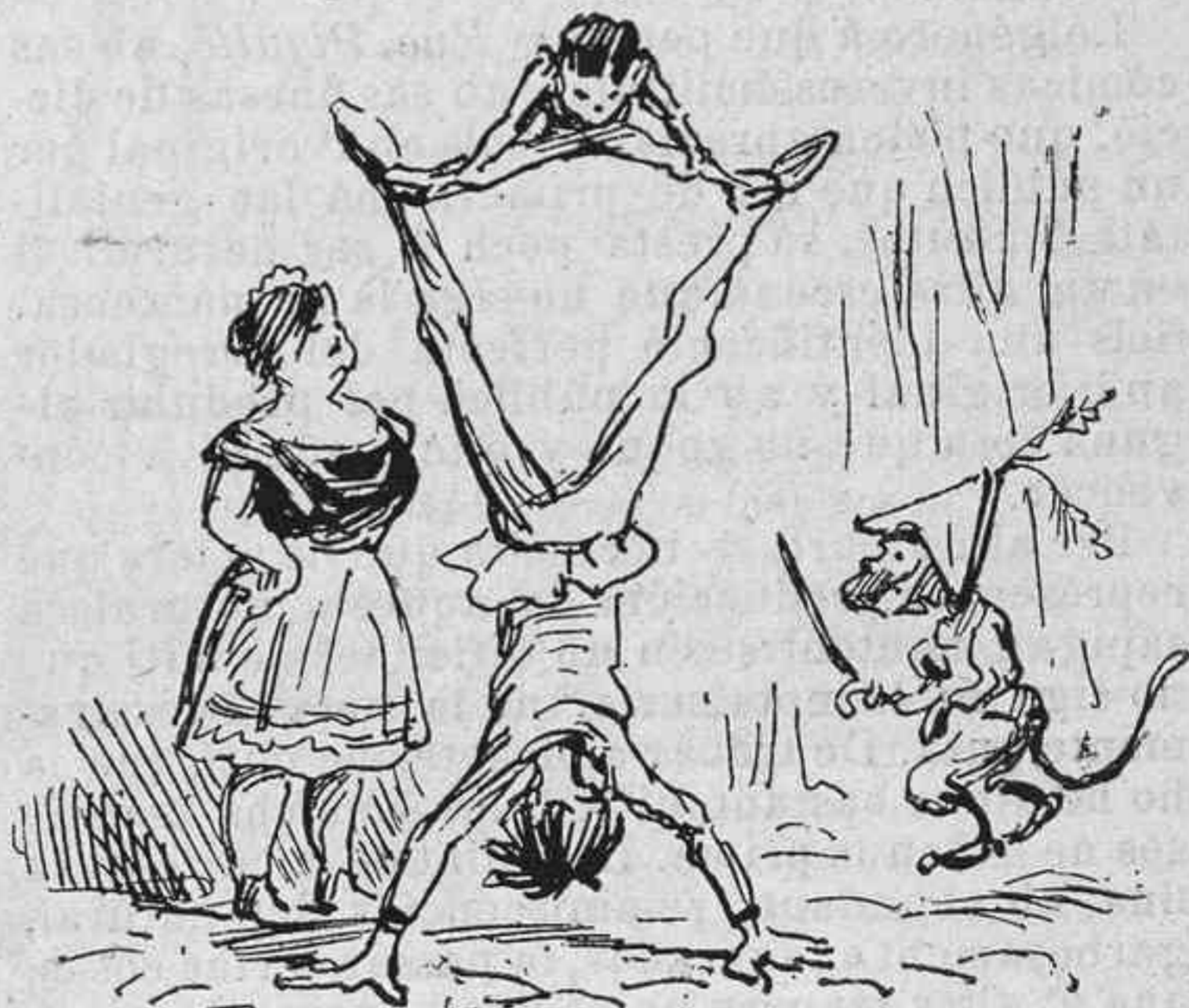

L' espectacle més gentil
es la sortija infantil.

¡Putxinel-lis! Vida vella
de 'n Cristófol y en Titella.

Fantasmagòria, ilusió:
quadros á mitja claró.

Secció de las forsas vivas
y contorsions instructivas.

¡Olé ya! Balls espanyols,
patadas y giravols.

Venta benéfica. — ¡Avant!
¡que tot s' está rematant!

TIVOLI.

Durant tota la senmana s'hi han donat funcions curtes, representantse las sarsueletas més en boga.

Las representacions de la *Chozo del diablo* han quedat suspesas. Ja era de veure que la tal *Chozo* no s'aguantaria molt. En un temps en que fins las casas bonas y sólidas s'ensorran ¿cóm han de aguantarse las barracas?

Ja fa dias que s'está ensajant una sarsueleta titulada: *Luis el tumbón ó el despacho de huevos frescos*, que va ser estrenada á Madrit, segóns diuhen, ab molt éxit. Veurem si 'l públich de Barcelona es de la mateixa opinió.

NOVEDATS.

Dijous de la senmana passada, per no faltar á la costum, va estrenarse la comedia titulada *El crimen de la calle de Leganitos*, arreglo ó des-arreglo de una producció francesa titulada *Rue Pigalle*. A París aquesta producció alcansá un número considerable de representacions; en cambi aquí sols s'ha aguantat tres dias y encare ab prou feynas.

¿A qué 's deu aquest resultat tan especial?

A dos motius: primer, al arreglo; segón, á la execució.

Lo género á que pertany *Rue Pigalle*, ab sas cómicas inverossimilituts y ab sas finesas de dicció, que poden apreciarse sols en l'original per un públich que reb de primera má las genialitats del autor, se presta poch á ser naturalisat en un'altra escena que no siga la de naixensa. Sols una identificació perfecta del arreglador ab l'original y ab lo públich pot produhir alguna cosa que no xoqui y que tendeixi á convencer.

Per altra part, se necessita que 'ls actors que representan produccions de aquesta naturalesa sápigán mantenirse en un dificil terme mitj que no siga ni la nota seria, ni la nota excessivament bufa. De trobar aquest terme mitj, que ja ho he dit es bastant dificil, los cómichs francesos ne saben la prima. L'instint de la caricatura fina, ab abundants reminiscencias del natural, garbosament exageradas, fa passar certas cosas, que d'altra manera no podrian anar.

De totas maneras, y fins descontant lo que l'arreglo té de imperfecte, y lo que la execució tingué de poch espontánea, *El crimen de la calle de Leganitos*, no mereixia la desdenyosa acullida que una part del públich li va dispensar. Altras xavacanadas que li son inferiors, han merecut millor acullida. Sempre queda en l'obra l'estructura escénica, y aquesta sola condició, unida á algunas situacions verdaderament cómicas, la fan digna de ser vista y saborejada.

CATALUNYA.

Del drama de Fernández Bremón *La estrella roja*, 'm premetrán que 'm reservi 'l parlarne la semana próxima.

Considerin que la nit de la verbena era imposible fer cap á tot. Aixó vol dir que á pesar meu vaig tenir de sacrificar aquest estreno.

* *

La companyia que dirigeix lo Sr. Calvo ha posat en escena *La vida es sueño*, *Entre bobos anda el juego* y *Jorge el armador*. En las dos primeras admirarem una vegada més á la senyoreta Guerrero; y en la última 'l Sr. Calvo rayá á una gran altura.

No pot queixarse 'l públich que assisteix á

aquest teatro, de la molta varietat que 's dona als espectacles.

CALVO-VICO.

Diuhén que próximament tornarà á obrir las sèvas portas presentantse la companyia de sarsuela que dirigeix l'actor valenciá Sr. Lloréns.

Celebrarem que fassa molts *quinsets*.

CIRCO EQUESTRE.

Los renombrats Forest, que son uns clowns musicals de primera; los clowns Pierantoni y Salta-montes, que tant saben distingirse en sas respectivas especialitats y finalment *Los Dantes*... ¿encare volen més debuts?

Los *Dantes* sobre tot produheixen un efecte inmens, trayent foch per tot arreu, inclús pels caixals.

Quan vagin á encendre un puro de la *Tabacalera*, procurin tenir un Dante al costat: ¡no se 'n estolvianrán poch de mistos!...

N. N. N.

¡CAP AL TART!

Quan ja á la posta 'l sol fugint anava llensant melancolia envers la serra que sens son resplandor trista restava, descansant jo en ma cambra, contemplava lo panorama hermós de nostra terra.

Lo rústech finestral obert tenia, que franch y generós me regalava, deixantme ovirá ab goig la poesia que Deu va escampá á doll: lo espléndit dia que feu content, las flors y la mar blava.

Lo sol, com món de foch, sens esperansa deixava á mils de cors, que tant glateixen, mirant sos ideals en llunytanansa, mentres lo riu portava sa aygua mansa als prats que, morts de set, folls l'engolleixen.

Rellotje majestuós de la Natura; grandesa omnipotenta que m'espanta; colossal monument d'arquitectura; problema que no entén la criatura; terrible geroglífich que 'ns encanta.

Canturrejant festosa cansoneta á casa ab son remat torna 'l pastor, sortintlo á rebre tendre pastoreta que del color del cel dú fandilleta y sos cabells adorna ab una flor.

Sas il-lusions d'amor la tendra nina dedica á la nit bella que s'acosta; y ab melodiosa veu, pura, argentina, «postrimer raig del sol, exclama, vina; ¿per qué fuges, ingrát, cap á la posta?»

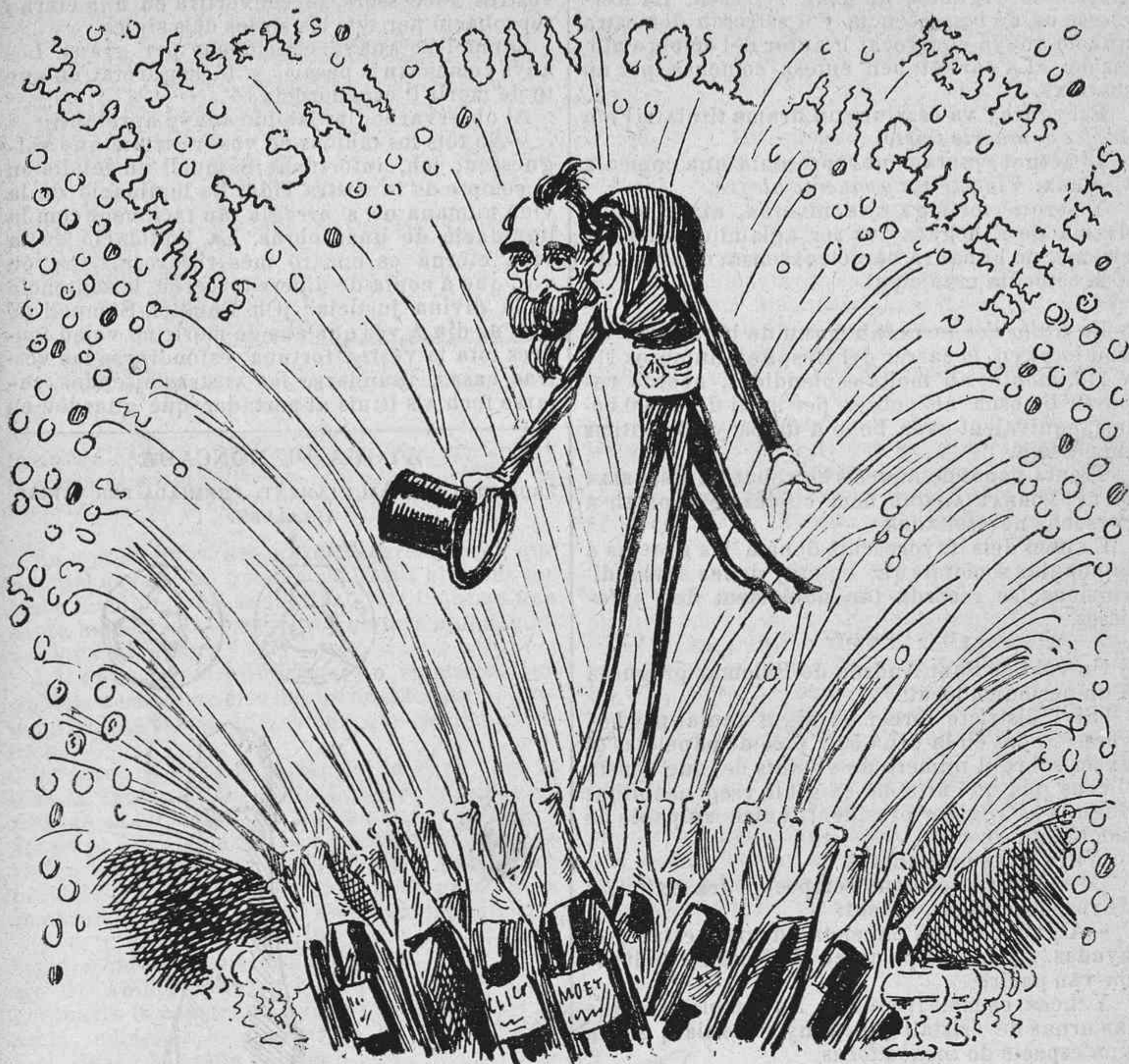
»¡Al menys digam adéu, joyell de gloria!
»¡Fanal etern sospés en lo ample espay!
»No vullas que sens tu de pena moria,
»y puig que sabs del món tota la *Historia*,
»¿per qué no me la contas, ingrát, may?»

»Tu veus tota la terra ab ta mirada
»y ets rey del Univers, astre del dia;
»tu, vida 'ns dons á tots ab ta alenada;
»¿per ¡ay! qué estant de tu jo enamorada
»la lluna 'm vols donar per companyia?»

.....
.....
.....

Celatje negre que l'espay envolta

LA «KARMETA» DEL PARCH.

Per coronament dels fochs
y despedida triunfal,
aquest diu que tè de ser
lo gran ramillet final.

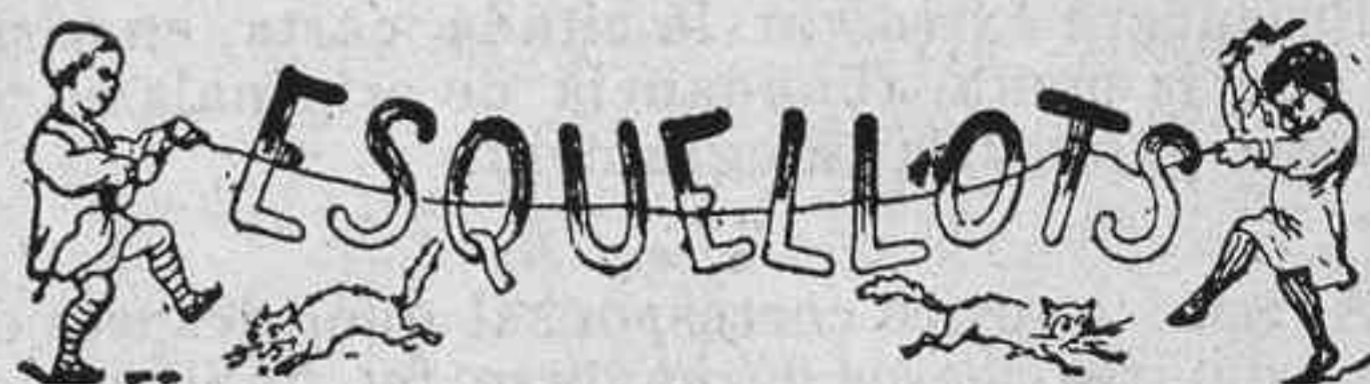
la nit va pregonant que vol vení;
la lluna á fer *sortida* está resolta,
y 'l cant del rabadá ja no s' escolta,
y 'l plany de la donzella dona fi.

Los núvols van prenent formas extranyas;
los xaragalls dels fossos del torrent
rodolan salpicant las verdas canyas,
y monstres ne pareixen las montanyas
y un manto de trist dol lo firmament.

Y l' aygua á doll saltant de las resclosas
y 'l vent bronzint ab ira concentrada,
arrencan del espay notas confosas
que 's perden per las covas tenebrosas
com ecos d' una orquesta endiatblada.

¡Passá aixó *cap al tart!*... Y aquí m' aturo;
no 'm vinguis pas, lector, ab *manganillas*;
que t' agradaba un xich, ja m' ho figuro,
pero veig un amich que 'm deu un duro
y primé son los rals que las *quintillas*.

MARCELINO SANTIGOSA.

L' Ajuntament que presideix D. Joan Coll y Pujol s' explica qu' es un gust.

En las sèvas postrimerias vol endurse'n un recort perdurable de la sèva estancia en la Casa Gran.

Y á fi de lograrho no celebra una sessió sense efectuar grans fornadas de nombraments y sense treure del forn grans cuytas de dictámens.

Tot de un plegat se recorda de que á Moncada s' están fent obras per la conducció d' ayguas á Barcelona, y cap á Moncada se 'n van los regidors á buidar unas quantas ampollas de Champany, digne coronament de l' arrós de despedida.

Se tanca l' Exposició de Bellas Arts, y ab tal motiu celebra una Kermesse, y ab motiu de la

Kermesse organisa un gran refresch. La Kermesse es de beneficencia y 'l refresch demostra que no anava equivocad l' autor del célebre aforisme: «La caritat ben entesa comensa per un mateix».

Echegaray va escriure un drama titulat: *Vida alegre y muerte triste*.

L' actual ajuntament representa una comedia titulada: *Vida triste y muerte alegre*.

Y perque tot siga a la inversa, aixís com lo drama de Echegaray va ser aplaudit ab entusiasme, no hi haurá barceloní sensat que no xiuli la comedia municipal.

La Colla del arrós, ab motiu de inaugurar un nou local en lo carrer del Hospital, números 110 y 112, montat ab molta esplendides, acordá repartir limosna als pobres per medi de 2,500 bonos, equivalent cada bono á un pá y 50 céntims de pesseta.

Trenta bonos de aquests ha rebut LA ESQUELLA DE LA TORRATXA, que hem cuidat de repartir á personas necessitadas.

En nom dels favorecuts doném las gracias á la popular societat, qu' en mitj de las sévas diversions, se recorda tan noblement dels infelissos.

Un vehi de Sant Andréu de Palomar pregunta á un periódich local:

«Si 'l districte tercer ha sigut anulat per haverse trobat en la urna 50 y pico de papeletas d' excés sobre 'l número de votants de que consta 'l cens ¿per qué no s' ha exigit la responsabilitat deguda al regidor president, únich culpable de semblant miracle?»

¡Vaya unas preguntas!

Lo regidor president sempre podrá eximirse de responsabilitat, dihent:

—Algunas de las papeletas devían estar prenyadas. ¿Quina culpa tinch jo si dintre de l' urna van parir?

Y 'l cas es molt freqüent. No sembla sino que las urnas de cristall que avuy s' estilan, sigan una especie de incubadoras.

Rebo una extensa carta de Barceloburg (Alemania) donantme compte minucios del nou giro que ha prés la célebre qüestió de la fatxada de la Seu.

Procuraré extractar la citada carta, en vista de que la molta abundancia de originals no 'm permet publicarla íntegrament.

*
*
*

Afirma 'l nostre corresponsal que, després de prop de tres mesos de haverse fet públicas las intencions malévolas del famós Samuel de la tribu de Roboam, quan la noticia havia corregut tot Europa, provocant per tot arréu los comentaris més sabrosos, se celebraren algunas entrevistas entre 'ls hebréus y 'l cabildo, en las quals se derramaren per aquest últim llágrimas molt amargas.

Afegeix lo corresponsal de Barceloburg, que sorti 'l Sant Cristo gros clamant contra la codicia dels juhéus, castigada terriblement en la vida futura, ab penas indescriptibles.

—Vos, Samuel, li deyan, sou ja molt vell, y 'ls milions que havéu arreplegat no vos los ne duréu á la sepultura La fatxada de la Seu pesará sobre la vostra memoria com una eterna maledicció. Lo que havia de ser gloria vostra y dels

vostres successors, se convertirá en una eterna reprobació per tots los sigles dels sigles.

Samuel s' anava conmovent per graus. Los anys comensan á pesarli y la seguretad en que tèt de morir l' espahordeix.

Al observarho, lo Cabildo anava apretant:

—Ab tots los milions no vos trauriau que volguesseu, ¡oh, infortunat Samuel! un sol dia en lo compte de la vostra vida. La liquidació de la vida humana nó s' arregla tan fàcilment com la liquidació de unas obras. La liquidació de la vida eterna es encare més rigurosa. ¿Creyéu vos, que á copia de diners torceréu la sentencia de la divina justicia? ¡Oh Samuel, Samuel! ¿Y qui 'us diu á vos que ans de morir no vejeu fondres tota la vostra fortuna, esfondrarse las vostras casas, inundarse las vostras hisendas, callarse foch als tituls al portador que guardéu en

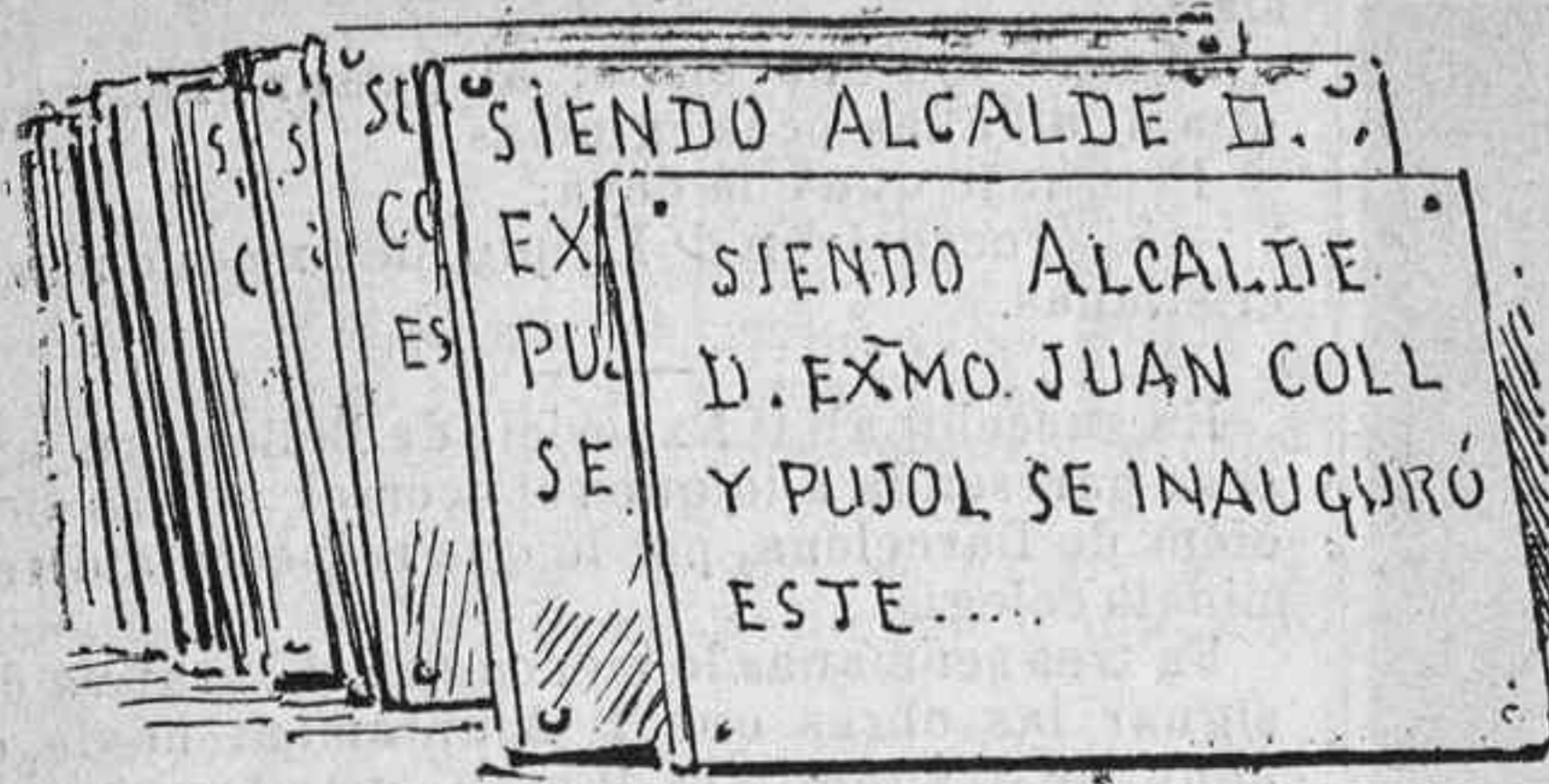
AYGUA DE MONCADA

PROPIETAT DEL AJUNTAMENT, PREMIADA PER VARIOS ARCADES.

Dóna ánimo, fortifica, ajuda á anar y á venir, fomenta molt la eloqüencia y, sobre tot, fa pahír.

¡VANITAS...!

Durant aquests dies, diu que 'ls marmolistas no s' entenen de feyna fent lápidas y més lápidas.

la vostra caixa?... Més rich que vos era Job, y 's consumí miserablement entre la podridura de un femer. ¡Oh! ¡Teméu las iras de Jehová!...

En aquest punt, assegura 'l corresponsal, que Samuel caygué de genolls en terra als peus del bisbe Kataling, qui donantli ab tota l' ànima una santa benedicció, l' absolgué de tota culpa, convenint y acordant:

1.er: que Samuel publicaria un comunicat en un dels periódichs més llegits de Alemanya, desmentint las malas intencions que se li atribuhian.

2.^{on}: que 'l cabildo faria, per la sèva part, lo mateix, insertant en lo *Bulleti oficial eclesiàstich* de la diócessis de Barceloburg, un escrit, aixecant fins als núvols a Samuel de la tribu de Roboám y no deixant bons ni pèls gossos, als periódichs impíos que de tot trauhen partit pera sembrar la maranya en lo remat espiritual.

Y 3.er: que a fi de sellar per sempre més la bona armonia entre 'l Cabildo y Samuel, aquest coronaria la construcció de la fatxada, edificant lo cimbori de la Seu, desde la punta del qual, que será molt elevada, l' ànima del generós donador pujará més fàcilment al cel, fent pam y pipa a totas las malas llenguas, que no creuhen en la conversió sincera de la rassa hebrea.

Tal es, en substancia, lo que 'ns comunica 'l nostre actiu y zelós corresponsal de Barceloburg (Alemania).

La conversió de Samuel ha produhit tan bon efecte, que 'l cabildo de aquella catedral, en senyal de alegria, ha acordat tornar a restablir lo dret de la llosada, valentse al efecte de la pesseta que pagan en aquella ciutat tots los feligresos que contrauhen matrimoni.

Y com la tal pesseta allà a Barceloburg la recauda un passamaner, lo dret de la llosada pendrà un nom més apropiat.

En lo successiu se 'n dirá: 'l dret de la borla.

A Sevilla s' ha tornat boig un jove, ¿de qué dirían?

De haver tret la grossa de Madrit. Aquest sí que podrá dir que l' ha ben treta.

Un marqués al declarar en la causa que 'ls tribunals de Madrit están seguint al famós Pep dels Ous, ha vertit una idea, digna de ser coneguda.

Calculant lo poch que redituán los consums a Madrit, indica la conveniencia de suprimirlos, ó bè de imposar una contribució industrial als que 's dedican al matuteig.

Tal com van las cosas y seguint la máxima: «de lo perdut traune partit», no sería extrany que ab lo temps fos considerat com una industria sub-

jecta a contribució l' art de apropiarse de lo agé, sense permis de son duenyo.

Ab lo qual tindriam lo gremi dels lladres de primera classe. ¿Eh que sería bonich?

Aquest dia 'l *Diluvi* donava compte de un viatge dels coloms missatjers de la Exposició de plantas y flors, en los següents termes:

«El viernes último fueron soltadas desde Camallera, cerca de los Pirineos, con destino a esta capital, siete palomas, que salieron de aquel punto a las seis y treinta y tres de la mañana, llegando a ésta a las ocho y veintisiete de la misma, empleando, por tanto, en el trayecto una hora y ochenta y cuatro minutos.»

Deixant apart aixó de una hora y *vuytanta quatre* minuts, manera de contá 'l temps que sols se pot realisar ab aquells rellotjes que marcan tres quarts de quinze; segons las bonas reglas aritméticas, lo temps just que 'ls coloms

BARCELONA Y L' ALCALDE.

—Senyor Coll, escolti.—Digui.
—Avants de que se'n anés, ¿no podría arreglá aquella qüestió sobre 'l *Parch-Farrés*.

FILLAS D' EVA.

Fot. Reutlinger.—París.

Sí, senyora, t'è 'l cabell hermós, boca deliciosa, ulls bonichs, bona garganta, bons brassos, bons... vaja, está bè de per tot arreu.

invertiren en lo viatge es de una hora y cinquata quatre minuts.

Tínguiho present lo *Diluvi*.

Y no olvidi que per contar malament se va perdre *La Salvadora*.

La corrida de toros del diumenje va anar molt descomposta.

Ni 'ls toros eran lo que corresponia que fossen, atès lo elevat dels preus de la entrada, ni la quadrilla va distingirse gran cosa.

Fins la presidencia va estar desacertada.

Vaja, que ab un quant temps que l' empresa actual tinga la plassa, la Societat protectora dels animals li haurá de concedir un premi, porque, ó molt m' enganyo ó logrará que á Barcelona 's perdi l' afició á aquesta classe d' espectacles.

L' arcalde de Sant Gervasi va morir poch menos que assistint á la professó que s' estava celebrant ab motiu de ser la festa de aquell poble. Anant á la indicada professó se senti indisposat tan gravement, que la mort sigué joch de pocas taulas.

Ara m' agradaria saber qué dirian los missaires si á un impio li succehis un fracás per l' istil en lo precis moment, per exemple, d' anar á presidir una sessió masónica.

¡Qui sab qué dirian!

En lo sortidor de la Catedral s' hi banyan, ja

fa alguns días, unas ocas procedents d' Egipte y regaladas al Cabildo per un feligrés entusiasta.

Aquest día una beata, al passar, mirava de qua d' ull á las ocas egipcias.

Perque lo que ella deya:

— Si procedeixen d' Egipte, de fixo que no son cristianas.

Ha succehit ab l' Exposició de Bellas Arts una cosa parescuda á lo que sol ocorrer en las eleccions de Barcelona, per lo que respecta á determinats colegis.

Fa tres senmanas lo menos que 'l Jurat va designar las obras que l' Ajuntament havia de adquirir, y aquesta es l' hora en que en cap d' ellas hi figura un rétol que indiqui la preferencia que han merescut.

Entre tant, alguns particulars que desitjarian comprar, s' abstenen de ferho, en atenció á que l' Ajuntament t'è la preferencia, y per no quedar burlats.

¿A qué obeheix aquesta anomalia ab honors de perjudici?

* * *

Obeheix senzillament á lo qu' hem dit: á que en la adquisició de quadros se segueix lo mateix sistema qu' en las eleccions.

Lo Jurat es l' elector: lo quadro 'l candidat, y l' Ajuntament fa l' escrutini. Desde l' elecció al escrutini jagan las influencias qu' es un gust. Obtenir nota de una elecció immediatament després de realisada, es impossible: tant impossible com saber oficialment qüans han sigut los quadros elegits.

Desenganyinse: las grans tupinadas no s' improvisan.

Una escena cubana:

Tractava una senyora, mestressa d' un ingeni, de castigar á un negre y encarregá de ferho al capatás dihentli:

— Pégale con dulzura.

En efecte: va ferho tan bè 'l desanimat capatás, que al primer cop ja tenia 'l pobre negre una costella fracturada.

La senyora:

— ¿Pero no te dije que le pegaras con dulzura?

— Con dulzura lo he hecho, señora... Mire V. ¶

Y per sincerarse, li ensenyava una canya de sucre groixuda com la munyeca.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

1. XARADA 1.ª—*Ma-ta-ró*.
2. ID. 2.ª—*Pi a-no*.
3. ENDEVINALLA.—*La P*.
4. ANAGRAMA.—*Pita-Tipa-Pati-Tapi*.
5. TRENCA-CLOSCAS.—*Mal pare.—Lo bordet*.
6. GEROGLÍFICH.—*Los cisnes nedan en las estanys*.

EDMUNDO DE GONCOURT

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

LOS HERMANOS ZEMGANNO

TRADUCIDO DEL FRANCÉS POR

EMILIA PARDO BAZAN

Ilustración de APELES MESTRES.

Un tomo en 8.º, Ptas. 4.

LA VENJANSA DE LA TANA

Escrita per SERAFÍ PITARRA é ilustrada per M. MOLINÉ

Preu 2 ralets per tot arreu.

OBRA NUEVA

DE PURA SANGRE

NOVELA ESPAÑOLA

POR

MARTÍNEZ BARRIONUEVO

Un tomo en 8.º de 364 páginas, Ptas. 3'50.

B. PÉREZ GALDÓS

ANGEL GUERRA

3 tomos en 8.º, Ptas. 9.

J. M. de PEREDA

AL PRIMER VUELO

ILUSTRADO POR APELES MESTRES
2 tomos, Ptas. 8. En tela, Ptas. 10.

JACINTO OCTAVIO PICÓN

DULCE Y SABROSA

Un tomo en 8.º de 592 páginas
Ptas. 4.

!!! INMENSA BARATURA!!!

EDICIONES DIAMANTE DE BOLSILLO

DICCIONARIO Francés-Español..	1 tomo encuadernado en tela, Ptas. 1'50
DICCIONARIO Español-Francés..	Id. id. id. » 1'50
DICCIONARIO Español-Francés y Francés-Español.	Id. id. id. » 3'—

CUADROS VIVOS Á PLUMA Y AL PELO

POR

EDUARDO DE PALACIO, con ilustraciones de ANGEL PONS

Un tomo en 8.º, Ptas. 3'50.

MARTÍNEZ BARRIONUEVO

UN LIBRO FUNESTO (Pequeñeces... del P. Coloma)

Un tomo en 8.º, Ptas. 1.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l'import en libransas del Giro Mútu, é bé en sellos de franqueig, al editor Lopez, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu franca de port. Ne responém de extravíos, no remetent ademés 3 rals pèl certificat. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

XARADAS.

I.

—¿Quí plora?

—Ah, es lo Bieló.

—Sempre l pobre *prima-inversa*.

—*Quart* lo dos de fer maldats
es natural que ha de rebre,
y ab lo génit que jo tinch
hu-dos luego la paciencia
y prompte li cascaría
dos bolets. Ahí' á la Elena
li van *dos-tres* un *tres-dos*,
ab una flayror que feya,
y ella, que crech va guardársel
hu lluhirlo avuy qu' es festa,
vegi al entrar en sa cambra
lo Bieló, que ab gran llestesa
l' esfullava: ¡ay quín bullit
se va armar!—Porca, indecenta...

Perque li havia pegat,
rabiós va dir ell á n' ella;
mes jo aprés vaig afegirhi:
—*Hu dos* demana, y jo feya
com aquell qu' escolta á ploure.
—Pare ¿m voléu *hu-dos-versa*?
repetí, y llavors diguéli:
—Vaig á *tot* si es que tu deixas
de ferm' enfadar jamay.
Ell aixís m' ho va prometre,
y ara miri lo que son
del jovent las prometensas.

ANGEL DE LA GUARDA.

II.

En lo joch *invers-tercera*,
negació es la *segona*,
nom de dona es la *primera*
y un carrer de Barcelona
es *hu-segona-tercera*.

J. LL Y B.

MUDANSA.

Un día deya en Pascual
qu' en l' iglesia 'l sacerdot
no aixecaría 'l *total*
que no alsés també lo *tot*

AMOROSA.

ACENTÍGRAFO.

En Quimet, qu' es *tot*
crech jo de naixensa,
m' ha ensenyat avuy
la sèva promesa.

Ja dich jo que *tot*
n' ha tingut lo payo,
qu' ella una noya es
fina y de molt garbo.

R. ROURA.

TRENCA-CLOSCAS.

E. P. D.

ANA PI VINCER.

Formar ab aquestas lletras lo nom de un personatge
histórich.

RITETA (A) PAYA.

CONVERSA.

—¿Vols vení, amich Joanet?

—¿Ahont vas, Ramón, tan decidit?

—Res: á comprá un regalo per una senyoreta.

—Deu ser per la Quiteria ¿veritat?
—No, home: cá.
—¿Donchs ¿per quí?
—Búscaho, qu' entre 'ls dos ben clarament ho havém
dit.

N. P. ULTRA.

LOGOGRIFO NUMERICH.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	0	—Nom d' home.
6	4	1	7	6	3	2	8	9	0	— " " "
9	4	6	7	9	4	5	7	.	.	— " " "
9	7	0	9	4	3	4	6	.	.	— " " "
7	5	4	8	4	0	— " " "
1	4	5	0	8	7	— " " "
8	0	8	0	— " " "
9	7	0	8	— " " "
9	0	—Nota musical.
6	7	— " " "

A C Y BARRETINA.

GEROGLIFICH.

NI FIN

I

A T

F : I

DIUMENJE BARTOLA.

UN QUE HO ENTÉN.

—Me sembla que aquesta sopa
deu cremar com un infern..
¿Sabs que pots fer?... Te la entornas
y la guardas pèl hivern.

BARCELONA:

Imprenta de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.